

Handlingsplan för familjecentrerat arbetssätt (FCA) 2024

Stadsområde Nordost

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	2
2	MÅLGRUPP	2
3	KOORDINATORNS ROLL	2
4	UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN	3
5	INSTRUKTIONER	3
6	ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR.....	4
7	MÅLSÄTTNINGAR OCH PLANERADE INSATSER/AKTIVITETER.....	5
7.1	ERBJUDA FAMILJER OCH ANDRA VIKTIGA VUXNA INOM STADSOMRÅDET ETT SAMORDNAT OCH VÄLFUNGERANDE STÖD UTIFRÅN BARNNS BEHOV.....	5
7.2	VERKA FÖR ATT FAMILJECENTRERAT ARBETSSÄTT SKA UTGÖRA EN STABIL PLATTFORM FÖR TIDIG UPPTÄCKT OCH TIDIGA SAMORDNANDE INSATSER.....	8
7.3	ERBJUDA KOMPETENSUTVECKLING UTIFRÅN DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET	12
8	ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET.....	13
9	ÖVRIGT.....	13
10	BUDGET	14

1 INLEDNING

Familjecentrerat arbetssätt (FCA) syftar till att stärka det generella arbetet för barn och deras familjer genom att samordna verksamheterna inom kommun och region som vänder sig till barn och familjer. Det är en strategi som handlar om att skapa goda och likvärdiga uppväxtvillkor för barn genom att stärka familjer. Alla verksamheter som möter barn och familjer ska samverka och gemensamt utgöra en stabil plattform för tidiga upptäckter samt tidigt samordnade insatser. Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med Göteborgs socialnämnder om familjecentrerat arbetssätt. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet kring barn och familjer i stadsområdet. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

2 MÅLGRUPP

FCA ska bygga på lokala förutsättningar och flexibilitet för att nå ut till samtliga familjer som är bosatta i stadsområdet. Ett främjande, förebyggande och välfungerande stöd ska erbjudas som doseras och anpassas utifrån behov. Målgruppen för det familjecentrerade arbetssättet är blivande föräldrar, familjer med barn 0–18 år och andra viktiga vuxna som kan ha en avgörande roll för barnets livsvillkor. Ambitionen med det familjecentrerade arbetssättet är att erbjuda familjer i stadsområdet ett välfungerande stöd i samverkan mellan berörda verksamheter.

3 KOORDINATORNS ROLL

FCA koordinatörerna ska arbeta för att utveckla helhetsperspektivet 0–18 år inom det familjecentrerade arbetssättet. Koordinatorerna kan stödja i uppstartsarbete av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter inom stadsområdet samt i sin roll bidra till en sammanhållen barn- och ungdomshälsa. Om utökat hembesöksprogram finns inom stadsområdet kan koordinatörerna finnas som ett stöd i det arbetet. FCA koordinatörer ska stödja arbetet med föräldraskapsstöd på öppna arenor och mötesplatser för familjer, likaså inom Skolan som arena. Koordinatorernas uppdrag är att arbeta utifrån det familjecentrerade arbetet med fokus på tidiga åldrar. Koordinatorernas uppdrag är att hålla ihop arbetet i stadsområdet och samordna insatser utifrån gemensamt prioriterade områden. I uppdraget ingår även att delta i relevanta nätverk över staden som bidrar till måluppfyllelse.

4 UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN

Nedanstående utvecklingsområden ska omhändertas och inkluderas i handlingsplanen.

Parterna är överens om att under avtalsperioden arbeta för:

- Utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år.
- Läsförbättringsinsatser i och utanför skolan.
- Fokus på att stödja arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

5 INSTRUKTIONER

Handlingsplanen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **1 december** årligen. Den ska också gå för kännedom till respektive berörda nämnder i staden.

6 ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR

Gemensamma målområden för FCA i Göteborgs Stad 2024			
Målområde och övergripande målsättning	Erbjuda familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov	Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser	Erbjuda kompetensutveckling utifrån det familjecentrerade arbetssättet
Delmål	7.1.1 Skapa, stärka och bibehålla tillit för att tillgängliggöra stödinsatser	7.2.1 Verka för operativ implementering av SIP	7.3.1 Bidra till kompetensutveckling över staden
Delmål	7.1.2 Tillgängliggöra ett generellt föräldraskapsstöd	7.2.2 Bidra till likvärdiga lokala förutsättningar och strukturer för stärkt samverkan kring barn	
Delmål	7.1.3 Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa	7.2.3 Främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro genom samverkan	
Delmål	7.1.4 Främja tand- och munhälsa	7.2.4 Bidra till struktur i kommunikationen mellan verksamheter och föräldrar	

7 MÅLSÄTTNINGAR OCH PLANERADE INSATSER/AKTIVITETER

7.1 Erbjuder familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
7.1.1 Skapa, stärka och bibehålla tillit för att tillgängliggöra stödinsatser	Målgrupp: Föräldrar med barn 0-18 år, med särskilt beaktande av föräldrar nya i Sverige samt föräldrar som saknar kunskap om och/eller tillit till tillgängliga stödinsatser. Insatser: Kompetensutveckling inom användardriven innovation. Kommunikation genom nyckelpersoner, i redan befintliga arenor/sammanhang, vid befintliga tillfällen samt med hjälp av tillgängligt språk. Relationsskapande arbete i befintliga forum. Sprida tillitsskapande material om socialtjänsten.	Huvudansvar: Hela gruppen har lika stort ansvar. Samverkansparter: Bostadsbolag, trossamfund, SF, polis, GSF, etableringsenheten, skola som arena/Lights on Säkra barnrättsperspektivet genom: Vi utgår aktivt från barns bästa i varje insats, utifrån att ha det som stående fråga vid planering.	Kortsiktigt: Bättre strategier för att nå fram till invånarna utifrån behov. Tillgängliggöra information till föräldrar. Långsiktigt: Ökad tillit, kännedom och nyttjande av samhällets stödinsatser. Öka delaktigheten hos föräldrarna.

	Verka för ökad förståelse och tillit mellan skola, förskola, BVC och socialtjänst. Sprida information om nuläge och insatser kring “Förskola för fler barn”.		
7.1.2 Tillgängliggöra ett generellt föräldraskapsstöd	Målgrupp: Alla föräldrar med barn 0-18 år med anpassningar för att särskilt nå nyanlända, pappor och föräldrar till barn med funktionsnedsättningar. Insatser: Lokal samordning ABC. Årshjulsbaserad plan för spridning av generellt föräldraskapsstöd. Små barn Nordost, sprida kunskaper och erfarenheter	Huvudansvar lokal samordning ABC: Gabriella och Majid Samverkansparter: GSF, FSF, SF, VGR Säkra barnrättsperspektivet genom: Aktivt utgå från rättighetsperspektivet kring att tillgängliggöra föräldraskapsstöd.	Kortsiktigt: Fler som deltar och fullföljer ABC. Ökad anpassning av grupper utifrån behov (språk, barnpassning osv) Långsiktigt: Nå ut till fler föräldrar genom samverkan

7.1.3 Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa	Målgrupp: Föräldrar med barn 0-18 år samt verksamheter som möter dem. Insatser: Stötta tillämpning av den länsgemensamma riktlinjen vid oro för väntat barn. Tillgängliggöra fortbildning inom exempelvis föräldrars psykiska hälsa och att vägleda barn/unga rätt. Stärka länsgemensam handlingsplan för suicidprevention genom föräldraföreläsning samt stötta samverkansstrukturer för att erbjuda SPIV till högstadieselever.	Huvudansvar: Oro för väntat barn – Majid Samverkan SPIV och föreläsning - Josefin Samverkansparter: GSF, Suicide zero Säkra barnrättsperspektivet genom: Barns behov kring deras föräldrars psykiska hälsa är en utgångspunkt.	Kortsiktigt: Ökad kunskap hos föräldrar om psykisk hälsa. Unga vet var de skall vända sig för hjälp utanför skolan. Långsiktigt: Andel unga som skattar sin hälsa som bra eller mycket bra. Minskade fall av suicid.
7.1.4 Främja tand- och munhälsa	Målgrupp: Föräldrar, personal och barn. Insatser: Workshop kring tand- och munhälsa för förskolepersonal. Fortsatt implementering av tandboxen och tandborstning på förskolor.	Huvudansvar: Theresia för Angered och Majid för Östra Samverkansparter: Folktandvården, FSF, Angereds närsjukhus, civilsamhället. Säkra barnrättsperspektivet genom: Arbeta med barns rätt till god hälsa genom samverkan med förskolan.	Kortsiktigt: Tandboxen på förskolor. Långsiktigt: Ökad kariesfrihet bland 3 åringar i Nordost.

7.2 Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/Aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
7.2.1 Verka för operativ implementering av SIP	Målgrupp: Personal från kommun, region, fristående, idéburen sektor som möter barn, unga och familjer. Insatser: Samordning av lokala samverkansgruppen (arbetsgrupp till NOSAM) i Nordost. Teoretiska och praktiska tvärsektoriella utbildningar, för att öka kunskapen om och användandet av SIP. Skapa möjligheter för tvärsektoriellt erfarenhetsutbyte och dialog kring hinder och framgångsfaktorer kopplat till SIP. Uppmuntra verksamheter som möter barn och familjer till användande av SIP, vägleda till stöd i verktyget.	Huvudansvar lokal samverkansgrupp: Josefin Stöttande för lokal samverkansgrupp: Theresia Samverkansparter: FSF, GSF, SF, Funktionsstöd, BVC, UPH, ANS. Säkra barnrättsperspektivet genom: Särskild del i den lokala samverkansgruppens handlingsplan utifrån Temagrupp barn och ungas samverkansplattform.	Kortsiktigt: Mer fokus på SIP-processen och förarbetet. Fler medarbetare har kunskap i verktyget. Långsiktigt: Fler barn skall få en SIP Fler SIP i lägre åldrar

7.2.2 Bidra till likvärdiga lokala förutsättningar och strukturer för samverkan kring barn och familjer	Målgrupp: Verksamheter som möter barn och deras familjer. Insatser: Stötta uppstart av barnhälsonätverk utifrån Förskoleförvaltningens rektorsteam i Nordost. Stärka samverkan mellan barnmorskemottagningen och andra aktörer utifrån BMM:s förutsättningar. Stödja uppstart/samverkan av familjecentral/familjecentralsliknande verksamheter och arbetssätt lokalt. Stötta uppstart av utökade hembesök i Bergsjön.	FCA-ansvarig Nordost: Majid, Theresia FCA-ansvarig Bergsjön: Gabriella Uppstart/samverkan av familjecentraler/familjecentralsliknande verksamheter: Gamlestan Hammarkullen Gårdsten Samverkansparter: FSF, BVC, SF, BMM, andra aktörer bjuds in efter behov. Säkra barnrättsperspektivet genom: Förutsättningar och struktur som utgår helt från barnets bästa, att se hela barnet och att hitta rätt stöd tillsammans.	Kortsiktigt: Barnhälsonätverk i alla rektorsområden. Långsiktigt: Stärkt samverkan kring barns behov i närområdet
7.2.3 Främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro genom stärkt samverkan	Målgrupp: Barn i skolåren, deras föräldrar och andra viktiga vuxna samt verksamheter som möter dem. Insatser: Ta fram och implementera modell för samverkan kring begynnande skolfrånvaro mellan skola och socialtjänst anpassat för F-3 skolorna i Lövgärdet.	FCA-ansvarig: Josefin Samverkansparter: GSF, UPH, SF, VGR. Säkra barnrättsperspektivet genom: Arbetssätt som bygger på att barn och deras har rätt till utbildning och samordnade insatser, samt föräldrars rätt till stöd utifrån sitt föräldraskap.	Kortsiktigt: Familjer erbjuds stöd tidigare vid skolfrånvaro. Öka användandet av SIP vid skolfrånvaro. Långsiktigt: Högre närvaro i skolan.

	Kompetenshöjande insatser kring användandet av SIP vid begynnande skolfrånvaro. Sprida informationshäfte “Problematisk skolfrånvaro - Råd och stöd för dig som är vårdnadshavare”. Barnhälsonätverken omhändertar frågan om samverkan kring lokal rutin för att främja närvaro i förskolan och förebygga frånvaro i skolan.		
	Läsfrämjande insatser Målgrupp: Professionella som möter 0-18 år och deras viktiga vuxna. Insatser: Sprida och stärka språk- och läsfrämjande insatser i Nordost. Inspirationsträffar för biblioteken, för erfarenhetsutbyte kring samverkan. Sprida samtalskortleken “Pratstund” enligt specifik spridningsstrategi. Stärka samverkan med BVC kring läsfrämjande insatser, kopplat till inköpt litteratur. Sprida information om Förskoleförvaltningens språkstrategi.	FCA-ansvarig: Samverkansparter: Biblioteken, GSF, BVC, FSF. Säkra barnrättsperspektivet genom: Utgångspunkten för alla insatser är barns rätt till utbildning och hälsa.	Kortsiktigt: Få igång användandet av samtalskortleken Långsiktigt: Fler eleverna i åk 1 som bedöms ha grundläggande läsförmåga

7.2.4 Bidra till struktur i kommunikationen mellan verksamheter och föräldrar	Målgrupp: Medarbetare, barn, föräldrar och andra för barnet viktiga vuxna. Insatser: Genom familjeguiden erbjuda samlad och lättillgänglig information riktad till föräldrar, professionella och aktörer som möter målgruppen. Uppdatera familjeguiden. Genom nyhetsbrev sprida information till staden/regionen om FCA och utbudet av föräldraskapsstöd, utbildningar för personal och hälsofrämjande insatser riktade till familjer.	FCA-ansvar nyhetsbrev: Josefin FCA-ansvar familjeguiden: Josefin och Theresia Samverkansparter: SF (folkhälsa) Säkra barnrättsperspektivet genom: Referensgrupp med barn inför revidering av familjeguiden. Vad är viktigt för barn att deras föräldrar får information om?	Kortsiktigt: Fler som aktivt sprider familjeguiden och innehåll i nyhetsbrev till familjer. Långsiktigt: Fler föräldrar som nyttjar samhällets stödinsatser.
--	--	---	--

7.3 Erbjuder kompetensutveckling utifrån det familjecentrerade arbetssättet

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/Aktiviteter - Målgrupp	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
7.3.1 Bidra till kompetensutveckling	Målgrupp: Personal från kommun, region och fristående samt civilsamhället som jobbar med barn och unga. Insatser: Delta i arbetsgrupp som genomför grundutbildning i familjecentrerat arbetssätt. Delta i arbetsgrupp som genomför lunchseminarier med kompetenshöjning kring förebyggande insatser kring begynnande skolfrånvaro. Bidra till kompetensutveckling kring det familjecentrerade arbetssättet för specifik verksamhet vid behov.	Arbetsgrupp grundutbildning: Theresia Arbetsgrupp närvaro: Josefin Spridning: Samtliga Säkra barnrättsperspektivet genom: Att utgå från barns rätt till goda uppväxtvillkor och utbildning i planering av aktiviteter.	Kortsiktigt: Fler professionella som får kunskap om FCA och förebyggande insatser vid frånvaro. Långsiktigt: Fler barn och familjer får tidiga och samordnade insatser

8. ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET

Beskriv kortfattat hur det familjecentrerade arbetssättet är organiserat och fördelat. Berätta hur många koordinators som totalt arbetar i stadsområdet.

3 FCA koordinators anställda av enheten Samverkan och tidiga insatser, varav:

- 2 koordinators yngre år, 200%
- 1 koordinator skolår 60% + 40% Samordnare Familjecentral i Bergsjön

1 FCA koordinator skolår vikariat 80 %, anställd av Grundskoleförvaltningen

Av dessa är 2,5 tjänster finansierat via FCA-avtalet.

Organisering av FCA: Utöver vår roll att stötta samverkan utifrån ett familjecentrerat arbetssätt hör uppgifter som ekonomi, administration, beredning och uppföljning av handlingsplan, samt organisation FCA-arbetet.

9 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som kan komma att påverka verksamheten.

Desinformationskampanjer och oroliga omständigheter i samhället gör att vi stärker arbetet kring tillgänglighet och tillit i våra insatser.

10 BUDGET

	Budget 2024		
	HSNG	SN och FSN	GSN
Koordinatorer (2,5 enligt avtal) (lön inkl. lönebikostnader)	912 500	1 262 500	700 000
Gemensam kompetensutveckling¹ (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	140 000	140 000	
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	27 500	27 500	
SUMMA	1 075 000	1 430 000	700 000